

Kitap okumanın, film seyretmenin bir anlamı da belki gerçekte sahip olamayacağın hisleri, duyguları *anlamaya* çalışmak. Merhamet sahibi olmayan insanın, körün ışığı tarifiinden anlamaya çalışması gibi, merhameti kitaplardan anlamaya çalışması.

Aşk da böyle, sevgi de belki. Aşkın hiçbir zaman hayatında bir gerçek olacağına inanmayan kadar, aşk romanı okumaya meraklı kimse olabilir mi? İnsanların magazine bu kadar düşkünlüğünün sebebi de budur, *gerçek* olduğunda sorumluluk ve *stres* getiren imkanların, hayali çok daha eğlenceli. Maddi imkanlar hemen her zaman sorumluluk ve stres getirir, *zenginlerin hayatı* diye sunulan şeyin gerçek zenginlerle bir alakası olduğunu görmedim, bunun gibi, merhamet ve fedakarlığı kitaplarda gören insan da daha rahat: Başkasının merhametine gıpta etmek, onu hayatında inşa etmeye çalışmaktan çok daha kolay.

Yazmanın beni *daha iyi* yaptığını düşünüyorum ama *okumak* hakkında net bir fikrim yok. Çoğunluğu zaman kaybı, beni düşünmeye sevketmiyor. Düşündürmesini beklediklerim eğer zaten o düşünceler bende mevcut değilse, diyelim, dünyanın ısınmasından zaten endişe etmiyorsam, beni etkilemiyor. Suriyeli mültecileri umursamayan birine, sayfa sayfa istatistik çıkarsanız, hayat hikayelerini anlatsanız da, günleri onları okumakla geçse de *bir faydası* olmuyor.

İnsan zihni *hayal ettiğimiz* gibi işlemiyor. Kendi ciddiye aldığımız konulardaki bilgileri paylaştığımızda, insanların da bunu ciddiye alacağını düşünüyoruz. Halbuki tam tersi. Ciddiye aldığımız için bildiklerimiz o kadar etkiliyor. Onun için mesela (başından beri *batıl bir kült* olarak baktığım) FETÖ konusunda, birilerinin başına bir şey geldiğinde, o kadar da umursamıyorum. Tek derdim FETÖcü olmadığına kanaat ettiğim insanların da *araya gitmesi*, yoksa kült mensuplarının, *aslında darbeyi biz yapmadık* alt metinli sızlanmaları veya senelerdir fenalık veren *hırsızlar* tahkiri hiçbir şekilde etkilemiyor. Bana *haşhaşi kibriyle* pişmiş *altın nesil* hakkında kim ne mazeret bulursa bulsun, eeeh, FETÖcü işte deyip geçiyorum. Kibri, yalanı ve hainliği *sanata* dönüştürmüş bir grubun hakkında bildiklerimin, onlar hakkında fikrimi değiştirmeyeceğinin farkındayım.

Bu sebeple işte, okumanın bu konularda bir faydası olduğunu sanmıyorum. Ben de böyleyim, başkaları da böyle. Okumak ve bilmek başlı başına insanları daha iyi yapmıyor, okurların (en azından bir kısmının) hemen hiçbir empati ve düşünce yeteneği olmadığını, okumakla bunların gelişmediğini bizzat gördüm. Merhamet gibi *üst* seviye duygular bir yana bazılarının basit ahlaki doğrular, diyelim üç gün içinde ortaya çıkacak yalanlar uydurmamak konusunda bile ne kadar *teklediklerine* şahit oldum. İnsanın *okuyarak* ahlak kazanacağını düşünmek saflıkmış. Bunu da okuyarak değil, yaşayarak öğrendim.

Faydası yok mu? Nisbi olarak var: Evet, daha boş işler var, eminim bundan. Yine de okumanın/seyretmenin/bilmenin doğrudan bizi daha iyi insan yaptığını inanmıyorum. İyiliğin kaynağı okumak değil, genel ahlak sorunu olan insanların okuyarak bu dertlerini çözmeleri artık hiç makul gelmiyor.